

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELEN HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEK DIJA:
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve: Egész évre 4 frt — kr. Félévre 2 " — " Negyedévre 1 " — " Február—júniusig 1 " 70 " Külföldre egész évre 15 frank.	Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztővel értekezhetni naponként (ünnepek és vasárnap kivételével) d. u. 2-3 óra között. Ide czimzendők a lap szellemi részét illető közlemények. Felelős szerkesztő: Balla Károly. Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállal.	Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők. Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.	4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr (1-10 sor 50 kr). Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

F. évi június hóval az előfizetések száma esedékessé fog válni.

A t. olvasóközönség a „Brassói Híradó” eddigi számaiból levonhatta azon következtetést, hogy a lap hangoztatott ígéreteinek minden oldalról megfelelni óhajt; bizonyosságot szerzhetett magának arról, hogy a lap ígéreteit tényekben is beváltotta.

Már körvonalazván irányelveinket, azon szerény véleményünket nyilvánítjuk, hogy mindazok, kik a „Brassói Híradó”-t eddig oly elismerésre méltó módon támogatták, nem fognak kárhozottani kitartásunkért, nem azért, mivel a t. olvasóközönségnek oly lapot akarunk kézbe adni, mely az őszinte szókimonción, az elvtisztaságon s a sokoldalú igények méltatásán alapszik. Mi azt hisszük, hogy álláspontunk nem ingatag, hogy nézeteink a higgadt, komoly gondolkozással nem ellenkezhetnek.

Előfizetési feltételeink helyben kihordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 " "
Negyedévre 1 " "

Azok részére, kik lapunkat személyesen

óhajtják kiadóhivatalunkban átvenni:

Egész évre 3 frt — kr.
Félévre 1 " 50 "
Negyedévre 75 "
Egyes szám ára 4 " "

Tisztelettel:

Brassó, 1891. június 6.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Hadügyi hitelek.

(^{1/17}) Ha széttekintünk a mi kedves hazánkban, örülnénk is, meg nem is. Ha összehasonlítjuk politikai, közgazdasági életünket a külföldével, talán szégyent, égető szégyent is éreznénk.

Nem lehetünk hűlátatlanok a nemes czélú törekvésekkel szemben, nem tagadhatjuk el, hogy Magyarország néhány évtized óta rohamosan halad előre, fejlődik, öntudatos erővel is cselekszik.

De ha mi arra gondolunk: hol lehetne az ország, minő szempontokból szövegeznők itéleteinket s micsoda — történelmileg s politikailag megillető fontos position állanánk, ha szabadon a lidércnyomástól fejthetnők ki a nálunk sem hiányzó tevékenységet, tetterőt, akkor a szép rózsaszín elenyészik, az illusorius ködképek szétfoszlanak s a háttérben megjelennek a való tények, a meg nem hazudtolható helyzet.

Képzeltelen sok a pótolni való oktatás ügyünk terén.

Közgazdasági, ipari életünk csaknem pang, a mi nem oly fölötté különös, midőn a saját érdekeink a szomszédos 70 százalékban elgyitett érdekeivel, s az ebből összealkotott birodalmi összérdektől föltételezettek.

Politikai érettségünk, — pedig ezzel szerettünk kérkedni — nem olyan, minőt a jogtörténeti fejtegetések fonálán elvárhatnánk.

A közigazgatás kérdése már többször újabb meg újabb alakban hozott felszínre, s denique oda fog módosíttatni, mely a nemzet geniusával homlokegyenest ellenkezik.

A nemzetiségi kérdés nincsen megoldva, csakúgy napról-napra kap egy kis foltot, de sem a többség, sem a kisebbség érdekeit nem elégíti ki.

A vallástyig terén a rom. kath. egyház-automoniája is hazánkban olyan, hogy a történeti fejlődés menetéből csaknem ki van szakítva erőszakkal.

Aztán van még sok minden, a minek se szere, se száma. Évek multával jutna egy kis idő, hol az egyik, hol a másik kérdés tisztázására, de a katonai erő fentartása minden évben napirenden van, a közös hadügyminiszter úr az ő pretensioival sohasem hiányzik sőt épen a maga részére vindicálja az elsőséget. Rendes hitel és rendes póthitel.

A k. und k. hadseregnek egyszer a fegyverei nem elég jók, máskor jók volnának, de találnak fel még jobbakat. Egyszer a szurony igenis hosszú, máskor a lópor füstöl erősen, vagy a füstnélküli lópor mond csütörtököt. De aztán az Uchatius ágyú is divatját mulja, minden van, de minden rossz s nehogy hirtelen rajtunk támadjanak, készítettünk újabb élő szerszámokat, fegyvereket, ágyukat, a miket aztán katonai ünnepek alkalmával használhatunk.

A közös hadügyminiszter urnak pénz kell s tudjuk azt is, hogy kevéssel nem éri be, mert el van kényeztetve. Hová fog jutni e szerencsétlen ország? mi lesz belőle, ha szüntelen adózunk a harez Istenének?

A delegatiók alkalmával a többség megszavazza a kívánt összeget. Azután társas vacsora is lesz. — De ugyan! ne delegáljunk annyit, nyissunk állandó rovatot az államháztásban, a hadügyminiszter irjon át a kért összegért, fizessük ki, de ne ülésezzen a delegatio; megmenthetnők — a napidíjjak forintjait annyi bizonyos millióval szemben.

Vajjon meddig bírjuk ki? A feszülésnek van egy törvénye, A térfogat kiterjesztése az erővel egyenes arányban áll, de minél többet adunk arra, a miből haszon nem háramlik ránk, annál gyorsabban szegényedünk.

A mai kor civilizációját, ha a lefegyverkezés még soká késik, néhány évtized alatt tönkre teszi a haderő tartása. Aztán elég, arányos áldozat lenne-e egy néhány elfogult egyoldalú politikus annyi millió könyecsepp, annyi

TÁRCZA.

Bolond Ferke.

Brassói Híradó eredeti tárczája. —

Bolond Ferke ott szokott ülni rendszeren a falú alszegében, a víz partján, egy rozoga padon. Testét rongyos ruhák fődik, a haja bozontos, össze vissza van nőve. Átalág a nyakában, ebbe szokta gyűjteni az adományokat, a miket a szánakozó emberek nekie adnak.

— Ugy-e, szép szeretóm van, bátyám? Ott fekszik ni, nem látja? jaj be szép, Istenem, be szép! De ne bántsa, mert rozmaring koszorú van a fején, érti? rozmaring!

Ezt szokta hajtogatni szüntelen. Magában mindig csak ez mondogatja évek óta, ha bármit kérdeznek tőle, csak ezzel válaszol.

— Ferke, magának nagy esze van! Láttam a szeretőjét, Bíró Juliskát.

*

Bolond Ferke szép ügyes legény volt.

Sándor bátyjával kettőn a falú legényei közül nekik szólottak az ablakokba kitett virágcsokrok, az ablakok keresztfájába kötött eladó lány csokra-öket illette.

Ferkének egy se kellett, csak az ő Juliskája.

Ezt szerette őt, ezért szokott meg kétszer a katonaságtól.

— Juliskám, megver az Isten a két kezével, ha bütlén leszel hozzám. Még két esztendőm van s akkor megesküszünk, elviszlek a házamba!

— Ferkém, lelkem Ferkém, higgyen nekem, hű maradok én magához.

— Mondom, úgy legyen. A jószágos Ég nem hagy el minket galambom.

Ferke elment, vissza ment a katonasághoz. Minden héten írt egy hosszú levelet a Juliskájának telve forró szerelemmel. Minden héten kapott is választ rá.

De azalatt otthon rosszul folytak a dolgai. A Sándor bátyja irigykedett az öcsésére. El kótya-vertélte az öcsese részét, kivetette hálóját öcsese szeretőjére. — Juliska sok ideig habozott. Végre a gonosz nyelveknek, a Sándor hízolgéseinek nem tudott ellent állani. Az alatt a két legény apja is elhalt, az anyjuk már régen. A rossz emberek Ferkéről azt beszélték Juliskának, hogy büntetést kapott Ferke, nagy büntetést, elviszik a »gárnizon«-ba két évre s aztán még egyet rá kell szolgáljon, mert egyszer el akart szökni s az útját álló »patrol«-nak kicsavarta a szuronyos fegyvert a kezéből s hátba döfte vele.

Juliska kezdett hinni az embereknek. Már annyira volt, hogy Sándorhoz menjen feleségről. Folytak

a nagy készülődések. Bíró uraméknál füstölt a kémény, sütöttek, főztek a lakodalmi lakzira.

Juliska e napon olyan lett, mint a kit valami sötét sejtelem gyötör. Megszerette ugyan Sándort, mert megszerették őt vele, de ma, a küszöbön álló lakodalom napján eszébe jutott Ferke is. Visszagondolt a víz partjára, az alszegre. Ott búcsuzott el Ferke ezelőtt két évvel, ottan mondotta neki:

— Juliskám, megver az Isten a két kezével, ha hűtlen leszel hozzám! — Úgy rémltet Juliskának, hogy tegnap letelt a két esztendő. Hátha ma itt lesz Ferke.

*

A lakodalmi menet elindul. Vig muzsika szó jár elől, tódulnak a vendégek a lakodalmi sorba. Sándornak rózsás kedve kerekedett. Csak Juliska lett szóflán.

— Mi bajod, édes galambocskám?

— Hagyjon engem Sándor, ne bántson.

— Enyje az áldóját, Juliska, ne bolondozz. Hát nem tudod, hogy ma van a lakodalmunk? hát aztán mit duzzogsz itt mellettem? Ne vedd el a kedvemet! A leány nem válaszolt.

A mint a lakodalmi sereg lefelé tért, egy dült kerítés mögül ekkor bukkan elő — Ferke.

Testhez álló katonaruha van rajta. A sipháján csinált virágok, a zubbonya zsebéből kikandikál az »obsitos-könyv«. A »paruléja«-n három csillag van

kárba veszett munka, annyi drága vér fejében? Soha.

A nehézkedés lefelé történik. Nem a luminaris államférfiak, nem, de a szegény nép, a nyomorult nép érzi a militarismus bénító súlyát.

Belföld.

Ugron Gábor a képviselőház legutolsó ülésén a következő interpellációt intézte a miniszterelnökhöz:

„Tekintve, hogy a sajtószabadság a sajtó termékeinek szabad elárulásával összefügg;

tekintve, hogy a sajtószabadságot kerülő úton csorbítani nem engedhetjük, hogy a hírlapok elárulása olyan jog, mely hivatalos kegy tárgyát nem képezheti;

kérem a belügyminiszter urtól:

Van-e tudomása Békés megye főispánja és kormánybiztosának 295./891. számú rendeletéről, melyben az országosan divó szabadsággal szemben, kereskedők és szatócsoknak megtiltja előleges alispáni engedély nélkül a hírlapok és nyomtatványok elárulását?

Szándékos-e ezen sérelmes rendelet hatályon kívül helyezése iránt intézkedni?

Érdekes az előzetes miniszterelnöki válasz, melyet a brusque elbizakodottság a tárgyilagosság hiánya mellett méltóan jellemez: „Nem a dolog érdemére fogok válaszolni, mert a mikor ezt tenni fogom, akkor egyszer mind az általam és a főispán által kiadott rendeleteket elő fogom terjeszteni; most csak arra kívánok utalni, hogy fennáll az 1848. XVIII. törv. czikk 45. §-a, a melyet én a főispánhoz intézets rendeletben figyelembe tartottam, kijelentem a t. háznak azt is, hogy én a törvényt mindenestre megtartom és ezentúl is megtartani szándékozom, de épen úgy kötelességem azt másokkal is megtartatni.

Kijelentem, t. ház azt is, hogy mikor szerencsém lesz az interpellációra válaszolni, bátor leszek egyszer mind bemutatni néhány szemelvényt azokból a hírlapi cikkek közül, a melyek abban az időben Békés megyében a munkások között közkezen forogtak.

Kezdődik a közigazgatás. A láthatáron észrevehető nemsokára a kelő Bachnak a képe.

Politikai szemle.

Az orosz-francia szövetség kezd — legalább a jelek mutatnak — mindinkább a maga valódi értékére reducálódni. A francia közvélemény sehogysem kedvez az oroszoknak, s a czár fenntartott barátságát is hozzájárul a szövetségi viszony előrehaladó meglazításához. A „Figaró”-ban egy anonim európai diplomata bonczkés alá vette az orosz-francia barátkozást és egyenesen odakövetkeztet, hogy az utóbbi hetekből kiviláglik, minő ingatag a szövetség alapja. Melegen ajánlja a Németországgal való békés kiegyezést. Franciaország mondjon le végkép Elsásról, akkor talán compensatióval Németország valahogy átengedi Lotharingiát. Ha Franciaország barátságos hajlamokat táplálna Franciaországgal szemben, legjobb lenne az oroszokkal való viszonyt megszüntetni s közeledni a hármasszövetség intencióihoz; akkor az európai béke sokkal inkább biztosítható, megszűnne ez a feszültség a diplomatiailag világban. E

odavarrva, meg egy »stráf«. Jobb kezében valami fényes tárgyat szorongat.

Ki van kelve a színéből.

Alig hogy arra ér a menet, odaugrik az új pár elé s megragadja a bátyja karját.

— Sándor bátyám, mit vétettem én magának?

— Ferke öcsém, megbolon . . .

Nem fejezhette be. Egy lövés villant meg és Sándor halva rogyott le.

— Juliskám! hát ezt érdemeitem tőled? Mit igértél nekem, mikor visszamentem?

Egy újabb lövés s a leány haldokolva rogyott a Ferke karjaiba.

— Fer-ke áldja meg az Is-ten! . . . A go-nosz em-be-rek be-le ár-tot-tak. Én nem a-kar-tam . . .

Ferkét törvényre viték. 10 évig ült a börtönben. Mikor hazajött, meg volt örülve. A háza összedült, mindent ellopkodtak belőle a jó szomszédok.

Ferke ott ül az Alszegeben.

— Ugy-e, szép szeretőm van bátyám? Ne irigyelje no!

Bolond Ferke!

Porszem.

czikkre a »Vossische Zeitung« reflectál s melegen pártolja az eszmét, mert a czár összes barátkozása mögött ott látja az önző haszonlesést, mely esetleges bajok alkalmával aránytalanul beleártaná a francia köztársaságot.

Anglia minden valószínűség nemsokára nyilatkozni fog a hármasszövetség előtt, vagy legalább is határozottan olyan politikát fog követni ezentúlra, hogy a tényekből a szövetség iránti rokonszenve deklarációdjék. Az orosz sajtó természetesen elítéli Anglia közeledtét mi hozzánk s a Franciaország elleni ellenszenvének az alapját az afrikai gyarmatokban keresi.

Olaszországban a hármasszövetség hivatalosan el van fogadva, csak persze, a köznép, a radikális vezérek izgatnak az ellen. Híre jár, hogy tárgyalások folynának a végett, hogy a hármasszövetség az olaszországi és osztrák-magyar kikötőknél közös hadihajó szemlét tartson.

Szerbiában Trikupis, görög miniszterelnököt a legszívesebben fogadták. A tiszteletére Belgrádban rendezet banquetten Trikupis meleg szavakban emlékezett meg a balkán államok conföderációjáról s nem bírja szavakban eléggé méltányolni a Katics által újlag fölvetett eszmét, mely amúgy is kiviláglik a balkán államok eltagadhatlan együttes érdekeiből.

A katonaságról.

(Folytatás.)

Sokan vannak, kik vitatják, hogy a fegyver, embertársaink kiméletlen pusztítása, a mint az illetők nevezik, a háború a nemzetközi életben a megtorlás legközvetlenebb eszköze. De ha figyelünk arra, hogy a mai fejlettség, ipari coniuncturák minő ponton vannak, igen könnyen akadunk még számos egyéb eszközökre, melyek a jogos megtorlásnál alkalmasan használhatók. A vázmlat korunkban sokkal erősebb fegyver, sem hogy ne lehetne paralizálni a fegyveres támadással. Ezt azonban fejtegetésünkben ki fogjuk hagyni.

A humanizmus egyik legszembetűnőbb tévedése az, midőn a háborút jogszerűnek tartja. Igaz ugyan, hogy Grotius Hugó idejeig a harc modora az erősebb joga szerint alakult, s igaz, hogy ő »De iure belli et pacis« cz. munkájában a háború nemzetközi értelmét arra vezette vissza, hogy nincsen akkor jogszerűtelenség, hanem van az esetben is jogfolytonosság. Igaz ugyan, hogy Grotius korától kezdődik a nemzetközi érintkezés bizonyos értelmű szabályokra fektetése. De vállalkozik-e valaki arra, hogy az alapjában jogtalan jogossá alakítsa át? képzelhető-e nyugodt, higgadt észszel, hogy a felebarátaink pusztítását törvény parancsolhatná? Azt sohasem szabad mérvadóknak tekinteni, hogy minő úton-módon történik ez, a végeredmény egyedül áll s ez nem más, mint megsemmítése az életnek, melyet vissza nem adhatunk, önhatalmú kontárkodás az isteni akaratkörében. Csak persze, a vallási motivumokat ha kiküszöböljük, ha a jogot az erköléstől annyira elkülönítjük, akkor sokat lehet megengedtetnek deklarálni.

Ha segélyül hívjuk a társadalombölcseletet, ha az emberi rendeltetésre, a folytonos haladásra gondolunk, könnyű lesz nem a korszerűtlenséget, de épen azt beigazolni, hogy a harc, a háborúskodás sohasem foglalhatott volna helyet a népek történetében. A hatás, minő a háború, olyan visszahatást kelt, mely nem párhuzamos, de sőt ellentétes.

Az örökbéke eszméje csak a béke eszközeivel valószínűsíthető meg. Az ipari, a civilisatorius fejlődés nem involválhatja magában az erőszakos rázkódtatásokat.

A kik talán vallják, hogy béke nem lehetséges e földön. olyat állítanak, onnan akarják érveléseiket venni, a honnan az ellenkezőt lehet tanúsítani. S hogy egy bizonyíték csak egy tény mellett szólhat, az világos. Ha a béke az emberek között nem lehetné otthonát, mit gondolhatnánk az emberiségről? Hogy a család a békén alapul, nyilvánvaló s hogy a család kiinduló pontja, alapja az emberi társadalomnak, jözanul nem lehet tagadni.

A háború egy félroértett allopathetikus gyógy-mód s a visszaesés előbb-utóbb bekövetkezik.

Nézzük ezek a után a katonaság, hadsereg tartását abból a szempontból, minő befolyással van egy nemzet életére, mozdítja-e elő a szabad fejlődését, vagy sem?

(Folytatása következik.)

A városi képviselőtestület ülése.

F, hó 17-én a »Central« szállodában a városi képviselőtestület ülést tartott a következő napirenddel:

A polgármester válaszolt Schiel lelkész inter-

pellatióra az építkezési szakosztály jóváhagyása nélkül megnagyobbított kincstári lőportár ügyére vonatkozólag; mivel az interpelláló a választ nem vette tudomásul, a jövő ülésre halasztatott el az egész ügy.

Az u. n. »Tolvajkut«-nál fakadó forrás szabályozását elvezető csövekkel és befedelezéssel Schuster Károly a polgármesternek figyelmébe ajánlja, hogy a Noaban nyaralók üde ivóvízet nyerhessenek. A polgármester utal arra, hogy a tanács e kérdéssel már foglalkozik.

Schnell Károly ügyvéd kérdést intéz a polgármesterhez, hogy az itteni háziéred 150 éves fennállása ünnepélyességének emelésére, micsoda módokat állapított meg?

Mivel sem hivatalosan, sem magán uton a polgármesternek erről tudomása nem volt, választát a bővebb értesülésektől teszi függővé. Ugyancsak Schnell Károly interpellál a húszszék kérdéséhez.

A polgármester az ügyet a jövő ülés érdemleges határozatához utalja.

Elhatározatott, hogy Töresvár mellett egy 36 □ öl területre □ ölként 4 frt vételárban a szomszédos Romániának adassék át.

A méhkeri román iskola ephoriájának a nagy »Tabora«-ból 185 □ telekrész □ ölként 20 krjával iskola- és torna épület emelésére engedélyeztetik továbbá egy 217 □ öl telek iskolai kertnek való használatra, azon kijelentéssel, hogy ha arra használatni megszűnik, visszakérül a város tulajdonába.

Egyezség útján megállapított, hogy Rab Samu ki a tatrángi malmot bírja bérben, az 1881. évből származó bérhátralék fejében fizessen 550 frtot s a város ezen megrövidülésének oka derítettessék ki.

Az 1873-tól 1881-ig járó bérhátraléka a zajzoni malom bérlőjének behajthatatlanság címén töröltetik.

A kútépítési munkálatokat 3 évre, évi 2400 frtért kapja a Bielz G. czég.

Az utca- és csatornatisztítást nyeri a belvárosban és bolgárszékekben Lupan G. 9000 frttal, az óbrassó- és bolonyában 3900 frtért Schlandt E.

Az erdőkezelés javára indítványozott folyó számlahitel elnapoltatik. A városi zálogház pénztáronak megválasztatik 15 pályázó közül Orendi A., ennek a helyébe pedig Linz II.

Wächter J. városi pénztárosnak a kért 8 heti szabadság megadatik.

A sétateren emelendő pavillon és a bérbeadandó czukrászda-helyiség Vezekényi E. részére engedélyeztetik s a bérösszeg a folyó évre 24 frt, a jövőre 50 frtban állapítottatik meg.

A brassói ipari raktárszövetkezet alapszabályainak tervezete.

(Folytatás.)

Mintak beszolgáltatása.

13 §. Azok a tagok, a kik nem szándékoznak árukat beraktározni, de a szövetkezet többi előnyeiben részesülni akarnak, jogosítva vannak az igazgatóságnak mintákat, mustralapokat, rajzokat átadni, hogy ezeknek alapján megrendelések szerethetessenek be. Az árak és az eladási feltételek egyszer mind írásban tudtul adandók.

Azok a tagok, a kik árukat beraktároznak, kötelesek mintákat stb. rendelkezésre bocsájtani, mint-hogy másként az igazgatóság az árucarnokon kívül eső elárulásáért semmi módon nem felélős.

A beraktározott árakra való előlegnyújtás.

14 §. A beraktározó kiváratára a szövetkezet a beraktározott árakra pénzfelőleget nyújt, a mely azonban az árúnak a becslő-bizottság részéről megállapított értékének legfeljebb $\frac{2}{3}$ részét teheti ki.

Az előleg a választmány részéről megállapított kamatláb szerint kamatoztatandó. Az előleg járulékaival együtt az árút terhol; de e mellett az előlegvevő egész vagyonával az előleg visszatérítéséért subsidiariusan kezeskedik.

A megelőlegezett árak elárulása esetében elő sorban az adott előleg járulékaival valamint az egyéb az árut terhelő költségekkel együtt a bevett vételárból fedeztetik; a maradvány a szövetkezeti tagnak kifizetetik.

A becslő bizottság.

15 §. A megelőlegezendő árak értékének megállapítása céljából egy becslő bizottság neveztetett ki, a melynek kiküldése a választmányt illeti. A választmány a becslő bizottságot osztályokra osztja, a melyek az üzletvezetővel (igazgatóval) egyetértőleg az árak értékének megállapítását foganatosítják. Vitás esetekben a választmány dönt.

A becső bizottság működésére vonatkozó közelebbi határozmányok egy a választmánytól kidolgozandó és a közgyűlés részéről jóváhagyandó utasításban foglaltatnak össze.

A beraktározott áruk eladása, detail-eladás stb.

16. §. A beraktározott áruk értékesítését a szövetkezet bizományképen a kereskedelmi törvény a bizományi üzletre vonatkozó határozmányai értelmében foganatosítja. Azonban a készpénz elleni eladás képezi a szabályt. Hitelre való eladásoknál mindig a beraktározónak bejegyzése szükséges.

A kicsinybeni eladása az ezen czéltől beraktározott áruknak minden körülmény közt csupán készpénz ellen foganatosítható.

Ugy a beraktározott áruk elárúsítása, mint a szövetkezeti tagok részére való megrendelések és megbízások beszerzése czéljából a szövetkezet utazóknak a bel- és külföldre való kiküldéséről, az áruk áruminták szétküldése által való megismertetéséről stb. és egyáltalán mind arról gondoskodik, a mi egy modern üzletvezetés szempontjából az áruk értékesítése érdekében foganatosítható.

Különös gondot fog fordítani a szövetkezet a nyilvános szállításokban leendő részesítésére és az alapszabályok keretén belül azt előmozdítani fogja.

Díjak.

17. §. Üzleti közreműködésért a szövetkezet díjakat szed, a melyek megállapítása a választmányt illeti.

Az előlegnyújtásért külön díj nem jár, hanem csak az előlegösszeg után járó kamatok fizetendők.

Az igazgatás.

18. §. A szövetkezet ügyeit önállóan összes tagjai részvéte mellett látja el. Közgei a következők:

1. Az összes tagok közgyűlése.
2. A választmány a szövetkezet elnökével.
3. A felügyelő bizottság.
4. Az üzletvezetés.

A közgyűlés.

19. §. A rendes közgyűlés rendszerint legkésőbb minden év március hó végeig a választmány e rendbeli határozata alapján az elnök részéről kihirdetett nyilvános meghívás folytán tartatik meg. A meghívásban a tárgyalandó indítványok és a napi rend egyéb tárgyai röviden kiteendők.

A közgyűlés a szövetkezet összes tagjaiból áll. Minden tagot a határozathozatalnál minden üzletrésze után egy-egy szavazat illeti, azonban öt szavazatnál többet egyik tag sem egyesíthet magában. A szavazati jog másra nem ruházható át.

Az elnök a közgyűlésen elnököl és kinevezi a szükséges skrutatorokat és hitelesítőket, valamint a jegyzőt. A jegyzőkönyv a közgyűlés részéről kimondott jóváhagyása után az elnök, és a hitelesítők által aláíratik.

(Folytatása következik.)

Tudomásul. Kapcsolatban azon nyert újdonsággal, hogy helyben egy „Brassó” című kormányparti szellemben szerkesztett lap fog megindulni, szükségesnek tartjuk a t. olvasó közönséget a következőkről felvilágosítani.

Mi egyáltalában a „Brassó” című lappal semmi néven nevezendő összeköttetésben sem állunk. Való ugyan, hogy 1885-ben a mi nyomdánk alapította a néhai „Brassó”-t, de való az is, hogy ez a néhai „Brassó” 1889-ben az akkori szerkesztőjének tulajdoni joggal engedményeztetett, így tehát a „néhai” és a „mai” között mi részünkről a folytonosságot nem ismerjük.

Kijelentjük, hogy az újabb törekvés minket nem alterál. A „Brassói Híradó” az 6 ellenzéki álláspontját védendő, megmarad továbbra is. S oldalunk mellett kitartanak azok, kik a „Brassói Híradó”-t önzetlenségéért nem kárhoztatják s szándékuk — menten a befolyásolásoktól — függetlenségüket biztosítani. Számosan talán cserben hagyunk. De mi ezt csak egyszerűen tudomásul vesszük.

Az ignorálás minket soh'sem fog jellegzetessé tenni, s azért a „fettámadott” „Brassó”-t üdvözljük, mint collegánkat, azon hiszemben, hogy a közjóért működni, az egyetértést ápolni nem eshetik proponált feladatán kívül.

Végül *felhívjuk t. közönségünk, barátaink b. figyelmét arra, hogy bármint hozzánk intézendő közleményeikben szorosán és következetesen a „Brassói Híradó” kitételét szíveskedjenek használni a csere-bere okos elkerülhetéseért.*

HELYI HIREK.

Kinevezés. A deési kir. járásbíró, Bodó Sándort az igazságügyminiszter kinevezte Brassóba kir. ügyésznek.

Választók figyelmébe A f. hó 16-án Roll Gyula, kir. tan. alispán elnökle alatt megtartott brassómezei központi választmány-ülésében a névösszeíró bizottság által benyújtott ideiglenes névjegyzéke a képviselőválasztóknak vizsgálat alá vétetvén, alakilag helyesnek találtatott. A névjegyzék egyik példánya az alispánnak adatot át, a többi szétküldött az egyes községekbe, hol azokat július hó 5-étől 25-éig be lehet ekintetni. A felszólamlás ideje július 16-ától 25-éig. Az észrevételek felett a központi választmány f. évi szeptember hó 1-én fog határozni. Az 1891. évre véglegesített képviselőválasztói névjegyzékbe némely hiányzó adat bevezetésével a választmány előadója, Jekel dr. lón megbizva.

A városi zenekar ma este kedvező idő esetén a „Central” szálloda kertjében, kedvezőtlen időben a szálloda termében hangversenyt rendez; holnap, azaz vasárnap pedig a zenekar a „Zöld fa” szálloda kertjében játszik, kedvezőtlen idő esetén pedig az „Európa” nagy termében.

Elmaradt kirándulás. Mint értesülünk, a helybeli torna- és vívőegylet által tervezett „Schuller” kirándulás — közbe jött akadályok miatt — elmarad.

Öngyilkosság. Tegnap délelőtt a Schiel és Ganzert-féle vasgyár előtt Kádár Sándor hosszufalusi faragászati iskolai növendék pisztolylövéssel véget vetett ifjú életének. A tett oka ismerősei szerint az, hogy karácsonykor társaival mulatván, egy asztalossegédet a körükből kiutasított, mire ez arcul ütötte. Azután megleste, a mikor eltávozott s újból arcul vágta. Kádár ezen feldühödve, előrántotta a bicskáját és olyan szurást ejtett a legényen, hogy ez hat hétig feküdt sebeiben. Ez ügyben tegnap lett volna a végtárgyalás s az ifjú a bezárattástól való félelmében követte el az öngyilkosságot.

Iskolai vizsgálatok. Tegnap tartattak meg a bolonyai állami elemi fiú- és leányiskolában a folyó tanévet záró nyilvános vizsgálatokat, melyeket az idén is meglepő szép számú közönség hallgatott vége végig. A csinos női kézimunka kiállításból, az írás-celi feladványokból, valamint a tanulóknak értelmes, szabatos és tisztán magyaros feleleteiből úgy szintén a vizsgálatokat nagy tapintattal vezető kir. tanfelügyelő s Molnár János ev. ref. lelkész uraknak a tanulókköz intézett elismerő és biztató szavaiból, örömmel győződünk meg arról, hogy ezen iskolának lelkes tanítói u. m.: Barabás Sándor és Nagy Ferenc urak, úgyszintén Barabásné, Szentiványi Blanka és Gottliebne Zinner Janka úrhölgyek fényesen oldották meg nehéz feladatukat. A vizsgálatokat a tanulóknak tornázása és társasjátéka zárta be, melyeket Zajzon János tanító úr vezetett, tőle már rég megszokott szakértelemmel. — Boldog várakozást kívánunk a munkában kifáradt tantestületnek és tanulóknak is.

A sétatéri új kiosk vasárnap, azaz holnap délelőtti 11¹/₂ órakor fog megnyitástni.

VEGYES HIREK.

Szebenmegye új főispánt fog kapni Thalmann Gusztáv, eddigi szebenmegyei alispán személyében, ki egyúttal a szászok grófja is lesz.

Fögynazium Deesen. A legutóbbi megyei közgyűlés elhatározta, hogy a Deesen építendő főgymnazium ügyét magáévé teszi, az építkezési költségeket is megszavazza. Ezekhez Deés városa 50.000 frttal járul.

Munkásházak építése. A m. kir. államvasutak igazgatósága 3 munkásház-telep létesítését tervezi. Az egyiket Budapesten a kőbánya-úti főműhely mellett 30.000 □ öl területen 303 család, a másikat a ferencvárosi pályaudvar mellett 18.000 □ öl területen 157 család és a harmadikat „Rákos” állomás mellett 337 család számára szándékozik építeni. A főváros telekadó bizottsága a rondesnél olcsóbb ár mellett a szükségelt telkeket már átengedte.

Főispán-változás. Horváth Mihály, Fogarasmegye jelenlegi főispánja, ugyancsak főispáni méltóságban Kis-Küküllőmegyébe fog áthelyeztetni s az

ekként megürösedő fogarasmegyei főispáni állásra Bauszner Guidó országgyűlési képviselőnek kinevezése már legközelebb megtörténik. Horváth Mihály, Horváth Gyula testvére.

Vasúti szerencsétlenség. A Jura-Simploni vasút basel-adelsbergi vonalán majdnem páratlan katasztrófáról szólnak a távirati hírek. A mint a vonat a Birs-folyó hidjára ért, a hid megingott, közöpen leszakadt s az első öt kocsi, melyen nagyrészt egy daltársulat tagjai utaztak, bezuhant a folyóba. Borzadályt keltő a szerencsétlenség. Eddig 120-nál több halottat húztak ki a folyóból, a megsebesültek száma jóval több s bár éjjel-nappal dolgoznak a hullák kiemelésén, a teljes számát az oda vesztetteknek nem lehet tudni. A szerencsétlenség színhelye olyan minőt képzelni sem lehet. Hullák, összeroncolt kocsik, emberi tagok, vér, s az egész egy zürzavaros chaos. Ezrekre megy a száma azoknak, kik a katasztrófa színhelyére kimentek, hol egészségügyi csapatos a kirendelt katonaság fáradozik a hullák kiemelésén. A társaságnak eddig mintegy 14 millió franc kártérítést kell fizetnie.

Érettségi vizsgálatot tett fiatal leány. A budapesti V. ker. kath. gimnáziumban Bobula Mariska az érettségi szóbeli vizsgálatot kitűnő eredménnyel tette le; különösen a fizika, mennyiségtan, görög és latinból kiváló készültséget tanúsított. Bobula Mariska még alig 17 éves.

A megürült hercegprimási méltóságra a „M. E.” szerint Vaszary Kolos, pannonhalmi főpát van candidálva. Ez volna az első eset, hogy a hercegprimási széket benedekrendi szerzetes foglalná el. A hír azonban még megerősítésre vár.

Közgazdaság.

Állattenyésztésünknek kétségvonhatlanul javára szolgálna, ha az, a kinek valamiféle állatra szüksége van, egy helyt, fáradság- és számbavehető költség nélkül tájékozódhaték a felől: hol kaphatna olyan állatot, a milyent keres. A venni szándékozók dolgának könnyítésével, az eladók érdekét szolgáló eme czélnak s így közvetve állattenyésztésünk javára, az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási szakosztálya elhatározta, hogy az egylet hivatalos helyiségében az erdélyi részek állattenyésztői eladó állatainak nyilvánítására könyvet nyit, melybe bárki, bármiféle lovat szarvasmarháját, juhát, sertését és házi szárnyasait (baromfiakat) ingyen bejelentheti s a mely könyvet, az egylet hivatalos közgeje, az egyleti irodában, bárkinek betekintésre ingyen átenged.

Az állatkiállítási szakosztály ebben az ügyben csak ennyit tehet a vevő és eladó megterhelése nélkül s az ennyivel is járó költségeket készséggel hordozza s ennek fejében, könnyen megérthető okokból, egyedül annyit kíván, hogy az eladó (a bejelentő) haladéktalanul értesítse a nyilvántartási könyvet vezető erdélyi gazdasági egyleti titkári hivatalt, ha bejelentett állatát (állatait) eladta. Az állatkiállítási szakosztály gondoskodni fog arról, hogy a vásárló közönség széles körben tudomást szerezzen arról, hogy az erdélyi részi tenyésztők eladó állatai felől, hol nyerhet megbízható tájékozást és mivel Kolozsavart sok idegen vevő fordul meg, bizton reméli, hogy bejelentési könyvet sokan fogják igénybe venni s így az eladók érdeke hathatósan elő fog mozdítani. Más részről azonban a venni szándékozónak is szerfölött nagy szolgálatot fog tenni a bejelentési könyv, melyből sok utazgatás tehát idő és pénz megtakarításával tájékozást szerezhet a felől, hogy hol találhatja azt az anyagot, melyet keres.

Az eladó állatokat a könyvbe bevezetni és e könyvet a venni szándékozók betekintésére bocsájtani, a kitűzött czél lehetőleg teljes elérésére azonban még nem elegendő sem az eladók, sem a vevők szempontjából. Szükséges lesz ugyanis a levélben, valamint táviratban kérdezősködőknek hasonló módon felvilágosítást, utbaigazítást adni és szükséges lesz a legolvasottabb belföldi és külső országai lapokban, alkalmas módon, publikálni, hogy mi van eladásra bejelentve. Mindezen szükséges teendők költségeit azonban a szakosztály pénzereje nem tudja hordozni. Erre a célra igénybe kell hogy vegye úgy az eladókat, mint a vevőket; s tekintettel arra az egyetlen tényre, hogy hirdetési és közvetítési díj fejében, a már általános uzus szerint rendesen mind a két fél sokat ad ki: úgy a vevők, mint az eladók méltányosnak fogják találni, ha az eddigi hirdetési és közvetítési díj részének megfelelő összegét, a szakosztály igénybe fogja venni.

(Vége következik.)

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab banküzlet jelentése. —

Brassó, 1891. június hó 20-án.

Napoleon	vétel 9:26	eladás 9:28.
Török lira	10:48	10:50.
Imperial	9:54	9:57.
Arany	5:45	5:50.
Román papírpénz à 20 frank	9:26	9:28.
„ ezüstpénz à 20 „	9:22	9:25.
Orosz rubel	1:36	1:38.
20 márkos	11:47	11:53.
Angol lira	11:67	11:73.

Kiadó-tulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Apró hirdetések.

Az ide szánt közlemények ára, egy szó, 2 kr., erősebb nyomtatásnál 4 kr. Mindennemű felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Levélbeli megkereséseknél a hirdetés czime közlendő s egyuttal egy 5 kros. postajegy mellékelendő.

Tanárjelöltek órák adására ajánlkoznak. Fölvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.	Egy udvari lakás a közepeső Kapu-utczában Szt.-Mihály napjától kiadó.	Pénz 8 % -ra jó czégek és hitelképes egyének számára kisebb összegekben.	zatok szerint egy népbank állítassék fel, tekintettel arra, hogy a Romániával való vámháború nemsokára véget ér, így tehát alkalmas időpont kínálkozik. A kiket netán az eszme közelebből érdekel, bővebb felvilágosítást nyerhetnek lapunk kiadóhivatalában.
Kiadó lakás. A kapu-utczában egy szép, butorozott utczára nyíló lakás kiadó és azonnal elfoglalható.	Jó zongora tanítónő még néhány szabad órával rendelkezik.	100 nyári lak Brassóban és környékében megtudakolhatók.	
Előnyomda. A legjobb előnyomda megtudakolható a lap kiadóhivatalában.	Alkalmos lapkihordó, ki a három hazai nyelvet bírja, egy jó regény terjesztésére helybe és Romániába kerestetik.	Népbank Brassóban. Fölvettett azon eszme hogy városunkban a Reiffisen-féle mód-	

Dr. Szalárdi és dr. Temesváry

szülészeti magánintézete

Budapest, VI. Hermina-út 9.
Orvosi felügyelet. — Gondos ápolás.
Jó ellátás. — Ápolási díj egy napra
(a szüléssel együtt) 2—6 frt.
Kivátnatra prospectus.
(55) 14—20

Szám 7143./1891.

Hirdetmény.

Az árnyékszék átalakítása iránt a városi polgári kórházban kedden, f. évi június hó 30-án délutáni 3 órakor a városi gazdasági hivatalnál írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az előirányzott költségösszeg ezen helyreállításokra nézve teszen 911 frt 10 krt, és a kellőleg felszerelt, bélyegzett s 5%-nyi bánatpénzzel ellátott ajánlatok legkésőbb folyó évi június hó 30-án délelőtti 12 óráig a városi gazdasági hivatalnál átnyújtandók, hol az ajánlati és szerződési föltételek, terv és költségelőirányzat betekintetők.

Brassó, 1891. évi június hó 6-án.
A városi tanács.

Cs. és kir. szab.

TIRGRAM

Utánzásoktól óvakodjunk!

Raktár Brassóban: Roth Victor úr gyógyszerárban a „Medvéhez”, Arvaház-u. 1. sz. és Hirscher-u. sarkán; kapható mindeu fűszerkereszkben.
TIRGRAM TARSASÁG, BUDAPEST, V. Wurm utca 5. sz.
107 4—5 Évi előfizeteket is elfogadunk egész lakásoknak Tirgrammal való kitisztítására.

Hogy minden **FÉRGET** biztosan elpusztítsunk, ne használjunk mást, mint a 4 év óta kitűnő hírű

Tirgram-készítményeket, és pedig Tirgram-Excite, mely egyetlen, méregtelen, embernek és háziállatnak semmikép sem ártó szer patkányok és egerek elpusztítására. Ára 1 dobozban 1 frt.

Tirgram-tinctura

poloskák és azok petéinek gyökeres kiirtására, palaczkokban eset-tel 20, 40 és 60 kr. Lit. palaczkkal 2 frt 50 kr.

Tirgram-por

svábok, muszkák, bolhák, legyek, molyok és növény-férgék ellen, 15 és 30 kros dobozban. Kilós doboz 3 frt.

Megállj! — Mi van itt? — Félíg ajándék cipőárúk!

SABADEANU J. cipő- és kalapáru-raktárában

Brassóban, Kapu-utca 485. régi sz. a.

Ritka alkalmi vétel és eladás!

Egyik legnagyobb cipőgyári társaság feloszlása következtében sikerült egy nagy részlet divatos, solid, új készítmény és mind kézzel dolgozott (nem gépen varrott) cipőárút oly jutányos árban bevásárolnom, hogy ama kedvező helyzetben vagyok, miszerint — a míg a készlet tart — egy pár finom férfi czugos topánt vikszosbőrből vagy papentbőrből

* csupán 2 frt 90 krért, egy női zerge- v. patent bőr cipőt 2 frt 80 krért * árusíthatok, azonban csak készpénzfizetés mellett.

Keveset nyerni! Sokat árusítani! Semmit felinni! ez az én elvem

A nem parthiárúk körülbetűli leszállított árai:

Férfi cipőárúk:	Női cipőárúk:
Vikszosbőr czugos topán szegzeve 3.10	Patentbőr czugos topán . . . 2.90
Patentbőr czugos topán szeg. 3.50	Vikszos és buoffbőr 2.80
Zerge- vagy borjúbőr . . . 3.80	Zerge sattinbőr legfinomabb 3.50
Legfinomabb francia vikszos keztübbőr czugos topán . 4.50	Keztübbőr legfinomabb . . . 3.80
Legfinomabb francia salolack czugos topán 4.80	„ lakkbőr besetz-el 4.50
Legfinomabb francia kiddbőr czugos topán 4.50	Hegymászó topán 3.80
Patent és vikszosbőr hegy-mászó topán 4.50	Brünel czugos cipő 2.80
Kivágott sétaczipők 3.—	„ kivágott cipő 2.50
Legfinomabb borjúbőr vikszos félcizmák, 6.50	és zergebőr salonczipő 2.—
Valódi orosz bagaria vadász-térdeszima 9.50	Zerge és patentbőr kivágott fűzős cipő szegezett . . 2.60
Bagaria vadász térdeszima . 7.50	Drill és vászon fűzős cipők 1.80
Kemény tehénbőr munkás-csizma 5.50	Házi és tornaczipők és pantofflik —.80
Házi és tornaczipők és pantofflik —.90	Gyermek zergebőr gombostopán 1.25

Minden itt fel nem sorolt cipőárúk leszállított áron kaphatók.

Különlegességek a legfinomabb karlsbadi cipőárúkban, francia chevreaux, polonás, sport gombolás és párisi fűzős cipők, férfiak és nők számára mindig nagyon leszállított áron kaphatók. Megrendelések mérték után, valamint javítások is elfogadhatók s pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a nagyság száma, alak és minőség megnevezése mellett utárvét mellett teljesítetnek és meg nem felelő kicseréltetik.

Nagy raktárt tartok fenn továbbá férfi- és gyermek filoz és spárteri kalapokból bámulatos olcsó árak mellett. — Bőr gamasnik, úti és komódsipkák 30 krtól fennebbi árakon. (124) 2—10

Megállj! — Mi van itt? — Félíg ajándék cipőárúk!

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy az alsó-sétatéren épített kioszkot vasárnap, f. hó 21-én megnyitom. Törekedni fogok szolgáltatandó fogyasztási czikkeimmel, u m.: kávé, jeges-kávé, thea, fagylalt, édesített szeszes italok, szikvíz, szörpök, vaj, tojás stb.-vel a legjobb minőségüekből és olcsó ár mellett a t. közönség pártfogását kiérdemelni.

Jóakaró támogatásért esd tisztelettel:
A tulajdonosnő.

(129) 1—1

A SAVANYUVIZEK GYÖNGYE.

Borszéki savanyuvíz.

A bécsi és párizsi kiállításokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb és egyedüli félíg kötött szénsavdús tartalmú savanyuvíz, mely eddig minden más borvizek között az egyedülinek van bebizonyulva, mely az egyenlítőn is átszállítható a nélkül, hogy akár erejében, akár jó ízében és üdőségében változást szenvedne.

Borszéknek jelenleg 6 ivókút forrása van: „fő”, „József főherceg”, „Kossuth”, „László”, „Boldizsár” és „Arany János” kút.

Régi idők óta a kereskedelemben nagy elterjedést nyert s főleg, a „főkút” víze hozatott nagyobb forgalomba, melyből évenként több mint 4 millió palaczk árusítottatik el, jelenleg pedig a „Kossuth” forrásból is készlet tartatik, s kivátnatra bármelyik forrásból megrendelések teljesítetnek.

Borszék ivóvizei, mint a legszénsavdusabbak ismeretesek, melyeknek szénsav, vasoxid, szénsavas méz, szénsavas magnézia és szénsavas nátron képezik főalkatrészeit.

Javalva van, főképen a vérszegénység és idegbántalmak majd minden neménél, emésztési zavaroknál, húgyszervek, valamint a belszervek összes bántalmainál stb.

Mint üdítő ital, tiszta, kellemes, minden mellék-íz nélküli pezsgő borvív, tisztán vagy borral vegyítve páratlanul áll.

Mindig friss töltésben kapható: 76 8—10

Lázár és Verzár czég főraktárában.

HIRDETMÉNYEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban

Hirscher-utca 4. sz. a.

Brassó, nyom. ALEXI könyvnyomdájában.